

Rolnummer 1950
Arrest nr. 98/2000 van 26 september 2000

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag betreffende de wet van 25 juli 1891 tot herziening der wet van 15 april 1843 op de politie der spoorwegen en de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, gesteld door de Rechtbank van eerste aanleg te Bergen.

Het Arbitragehof, beperkte kamer,

samengesteld uit voorzitter M. Melchior en de rechters-verslaggevers E. Cerexhe en M. Bossuyt, bijgestaan door de griffier L. Potoms,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de prejudiciële vraag

Bij vonnis van 5 april 2000 in zake de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (N.M.B.S.) tegen C. Henrion, waarvan de expeditie ter griffie van het Arbitragehof is ingekomen op 17 april 2000, heeft de Rechtbank van eerste aanleg te Bergen de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« [Bestaat er een] wetsconflict [...] tussen de wet van 25 juli 1891 op de politie der spoorwegen en de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen ? »

II. De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil

De N.M.B.S. heeft voor de Rechtbank van eerste aanleg te Bergen een vordering ingesteld tot herstel van de schade die zij op 9 december 1993 heeft geleden als gevolg van het omvallen van een boom op de spoorweg, een boom die op de eigendom van de verweerder C. Henrion stond.

De N.M.B.S. verwijt de verweerder primair de wettelijke erfdienstbaarheid van algemeen nut te hebben overtreden die is voorgeschreven bij artikel 2 van de wet van 25 juli 1891, dat bepaalt dat langs de spoorweg de bomen niet op een grotere hoogte behouden mogen worden dan de afstand tussen de voet van de boom en de vrije rand van de spoorweg.

Primair beweert de verweerder dat hij niet gehouden is de door de N.M.B.S. geleden schade te vergoeden in zoverre die te wijten is aan een geval van overmacht dat elke aansprakelijkheid van zinnentwege uitsluit. Subsidiar betwist hij de fout die hem ten laste wordt gelegd op grond van het feit dat, op de datum van het betwiste ongeval, de boom was geklasseerd ingevolge een besluit van de « Executieve » van de Franse Gemeenschap van 15 december 1998, genomen krachtens artikel 29 van het decreet van 17 juli 1987 betreffende de bescherming van het onroerend cultureel patrimonium van de Franse Gemeenschap.

De Rechtbank van eerste aanleg heeft gemeend, alvorens het geschil op te lossen, aan het Hof de hierboven vermelde vraag te moeten stellen.

III. De rechtspleging voor het Hof

Bij beschikking van 17 april 2000 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen overeenkomstig de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

Bij beschikking van 27 april 2000 heeft het Hof vastgesteld dat rechter-verslaggever H. Coremans, wettig verhinderd, vervangen werd door rechter M. Bossuyt.

Op 27 april 2000 hebben de rechters-verslaggevers E. Cerexhe en M. Bossuyt, met toepassing van artikel 72, eerste lid, van de organieke wet, het Hof ervan in kennis gesteld dat zij ertoe zouden kunnen worden gebracht voor te stellen een arrest waarin de beperkte kamer beslist dat het Hof kennelijk niet bevoegd is om op de prejudiciële vraag te antwoorden.

Overeenkomstig artikel 71, tweede lid, van de organieke wet is van de conclusies van de rechters-verslaggevers aan de partijen in het bodemgeschil kennisgegeven bij op 5 mei 2000 ter post aangetekende brieven.

Geen enkele van die partijen heeft een memorie met verantwoording ingediend.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de artikelen 62 en volgende van de organieke wet, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

IV. *In rechte*

1. De Rechtbank van eerste aanleg te Bergen verzoekt het Hof uitspraak te doen over het wetsconflict dat bestaat tussen de wet van 25 juli 1891 op de politie der spoorwegen en de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen.

2. Luidens artikel 26, § 1, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, aangenomen ter uitvoering van artikel 142 van de Grondwet, doet het Hof, bij wijze van prejudiciële beslissing, uitspraak bij wege van arrest op vragen omtrent :

« 1° de schending door een wet, een decreet of een in artikel 26bis [thans artikel 134] van de Grondwet bedoelde regel van de regels die door of krachtens de Grondwet zijn vastgesteld voor het bepalen van de onderscheiden bevoegdheid van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten;

2° onverminderd 1°, elk conflict tussen decreten of tussen regels bedoeld in artikel 26bis [thans artikel 134] van de Grondwet, die uitgaan van verschillende wetgevers en voor zover het conflict ontstaan is uit hun onderscheiden werkingssfeer;

3° de schending door een wet, een decreet of een in artikel 26bis [thans artikel 134] van de Grondwet bedoelde regel van de artikelen 6, 6bis en 17 [thans de artikelen 10, 11 en 24] van de Grondwet. »

3. Het onderwerp van de prejudiciële vraag heeft betrekking op een vermeende - en in de verwijzingsbeslissing niet uiteengezette - tegenstrijdigheid tussen twee wetsbepalingen die door de federale wetgevende macht zijn aangenomen. Noch artikel 142 van de Grondwet, noch artikel 26, § 1, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, noch enige andere bepaling verlenen aan het Hof de bevoegdheid om uitspraak te doen over prejudiciële vragen in verband met dergelijke tegenstrijdigheden.

Om die redenen,

het Hof, beperkte kamer,

met eenparigheid van stemmen uitspraak doende,

stelt vast dat het Hof niet bevoegd is.

Aldus uitgesproken in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 26 september 2000, door de voormelde zetel, waarin rechter E. Cerexhe voor de uitspraak is vervangen door rechter R. Henneuse, overeenkomstig artikel 110 van de voormelde wet.

De griffier, De voorzitter,

L. Potoms

M. Melchior